

PRO
Agria

Rantalaidunten hoito kiinnostaa – Mistä lähden liikkeelle

Maisema- ja ympäristöasiantuntija Maarit Satomaa, Oulun Maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Oulu

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

HELSINGIN YLIOPISTO

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Maisema- ja ympäristöasiantuntija Maarit Satomaa, Oulun Maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Oulu

- maaseudun ympäristöasiat ja maisemanhoito
- luonnon monimuotoisuus ja perinnemaisemat
- maatalouden ympäristösopimussuunnittelu
- kylämaisemasuunnittelu
- paikkatieto-osaaminen
- ympäristön- ja vesienhoidon hankkeet
- [Neuvo-palvelut](#): Ympäristö

Mietteitä 3.3. webinaarista

- Rantalaidunten kasvuston maittavuus ja oikea-aikainen laidunkauden aloitus
 - ”Jos on aikainen kevät, niin syksy tulee luonnon heinille aikaisemmin. Eli kasvukausi on aina tietyn mittainen.”
- Eläinten kasvu rantalaidunkohteilla – terveitä ja hyväkuntoisia eläimiä laidunalueelle -> korostuu laidunkauteen valmistautuminen
- Luonnonlaitumelle yli 3 kk:n ikäiset naudat -> osaavat hyödyntää kasvustoa
- Tarvitaan nostoja naudan ja lampaan lihantuotannon merkityksestä rantalaidunnuksen ja muun luonnonhoidon mahdollistamiseksi ”brändäys” laajempaan kuin luonnonlaidunliha – niittyliha
- Rantojen monikäyttösuunnittelu on hyvä juttu
- Rotaatiolaidunnuksesta tarvitaan tietoa lisää ja rohkeutta kokeilla
- Helmi-rahoitus kiinnostaa ja rohkeutta hakuun
- Ympäristösopimuksien osalta rahoitus aukeaa kevään tukihakuun

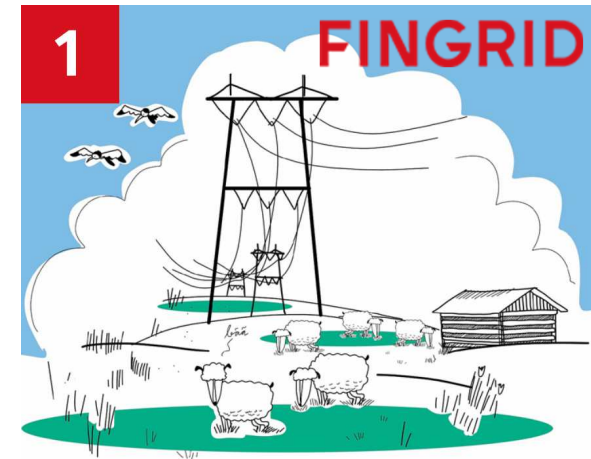
Mistä löydän laidunkohteen?

- www.laidunpankki.fi
- ELY – keskuksien luonnonsuojeluyksiköiden asiantuntijat tietävät kohteita
 - Perinnebiotooppien uudelleen inventointi parhaillaan käynnissä -> arvokkaiden kohteiden ajantasainen hoitotieto -> Laidunpankki näillekin kohteille hyvä markkinointikanava
 - Pohjois-Pohjanmaalla on usein yhdessä mietitty
- Myös MKN maisemapalveluiden asiantuntijat auttavat etsimään laidunkohteita
 - Tilakeskuksen läheisyydessäkin voi olla arvokkaita alueita
- LUMO yleissuunnitelmat kannattaa tarkastaa:
 - [https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesiensuojelu/Maatalous/Maatalouden_vesiensuojelu_PohjoisPohjan\(29228\)](https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesiensuojelu/Maatalous/Maatalouden_vesiensuojelu_PohjoisPohjan(29228))
- Merenrantaniityillä laidunryttäjää ollut usein pitkään sama toimija mutta silloin tällöin isojakin kohteita vapautuu uusille hoitajille

Sopimuskorvaus – mitä se on?

- Sopimuskorvauksessa työhön liittyy lähes aina rahallinen korvaus
- Rahoitus työhön voidaan saada esim.:
 - Ympäristösopimuksen kautta
 - Helmi-rahoituksen kautta (ainakin peruskunnostukset)
 - Kuntien kautta
 - Yrityksien kautta
- Esimerkiksi Fingridin Perinneympäristöjen hoidon tuki voimalinja-alueilla
<https://www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/voimajohtoalueiden-hyodyntaminen/perinneymparistojen-hoidon-tuki/>
 - Fingridin tuki käsittää kohteen hoitajalle maksettavan tuen sekä Maa- ja kotitalousnaisten asiantuntijan laatiman hoitosuunnitelman.
 - Tuen määrä on 600euroa (alv 0 %) / hehtaari kolmivuotiselle tukikaudelle
 - Tuettavalla alueella tulee olla maisemallisia arvoja ja luonnon monimuotoisuutta edistäviä tekijöitä.
 - Tuen edellytyksenä on, että aluetta hoidetaan suunnitelman mukaisesti

Avoimet viheralueet kunnissa

Onko omassa kunnassasi avoimet viheralueet hyödyntämätön resurssi?

- Kunnossapito on edullista, ja pienillä panoksilla alueet voidaan saada tuottamaan merkittäviä lisäarvoja ympäristöönsä
- Perinnemaisemia, kulttuurimaisemaa, viherverkostoja, luonnon monimuotoisuutta, niittykäytäviä, **laiduneläimiä**....
- Hoitona **laidunnus**, niitto, niittojätteen poiskeruu, raivaus, vieraslajien poisto, maisemakasvien viljely...

RAMS 2020 korvaa viheralueiden ABC hoitoluokituksen

Uuden RAMS2020 kunnossapitoluokituksen avulla viheralueen omistaja voi luokitella omistamansa viheralueet käytön ja kunnossapidon laatua määrittäviin luokkiin.

Europohjaisesta ajattelusta arvopohjaiseen ajatteluun

Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020 sisältää hoidon lisäksi tavoitteet kunnossapitohankkeen tilaamiselle, suunnittelulle, valvonnalle ja omaisuudenhallinnalle sekä laatua ylläpitävälle korjaustyölle ja käyttöjärjestelmien hoidolle ja käytölle.

Loppulaatu on tärkeä

Kuvat: Auli Hirvonen ja Riikka Söyrinki

Niityt ja maisemapellot

Kunnossapidon yleiset työohjeet

Viherympäristötoimintajulkaisu nro 68

V
Viherympäristötoiminta

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

PRO
Agria